

PAMFLET

782

De

W 614
3
REMONSTRANTIE
Byde Ridderſchap / Ee-
delen/ende Steden van Hollandt ende West-

vrieſlandt / ghepreſenteert aen ſyne Excellentie bin-
nen der Stadt Dordrecht in Auguſto/
xv^e. zeuenentachtich.

TOT DELF,
By Aelbrecht Hendricxſ. Drucker Ordinaris der
Staten s'lands van Hollandt, 1587.
MET PRIVILEGIE.

782

3.

THE
OF THE
OF THE

OF THE
OF THE
OF THE

OF THE
OF THE
OF THE

REMONSTRANTIE BYDE RID-
derschap, Eedelen, ende Steden van Hollandt
ende Westvrieslant, ghepresenteert aen syne
Excellencie binnen der Stadt Dordrecht in
Augusto, anno 1587.

Doorluchtighe Hoochgeboren Furst ende
Heere/ die Ridderschap/ Eedelen en Steden
van Hollandt en Westvrieslant/ Represen-
terende den Staten banden seluen Landen/
wel en rijpelyck gelet hebbende opten jegen-
woordigen staet van vereenichde Nederlanden/ hebbē vol-
gende den eedt ende plicht daermede sy de voorsz Landen
zijn verplicht en verbonden / tot voorderinge vande dienst
van haere Ma^t. / conservatie van staet der voorsz Landen/
eenlamenelick de eere en reputatie van uwer Ex^{cie}. noodich
geacht uwer Ex^{cie}. te remonstreren tgene hier naer volcht.

Iden eersten/ dat splupden (hen ten hoochsten ver-
bonden houdende aen haere Ma^t. / soo vuyt saecke
van gunste en faueur byde selue hare Ma^t. dese Lan-
den en Ingelsetenen der selue veelc Jaren tot vorderinghe
vande ware Christelicke Religie/ en den welstant deser Lan-
den bewesen / als sonderlinge mits die lofflycke en genadi-
ge assistentie die haere Ma^t. beliest heeft dese Landē te doe/
en boornementlyck daer toe laetende gebuycken den per-
soon van uwer Ex^{cie}. van herten altyts hebben begheert/
dat hare Ma^t. hadde mogen beweecht wordē om deser Lan-
den Souveraineteit aen te nemen / op redelycke conditien/
tot conservatie van staet deser Landē streckende / In wel-
ken ghevalle splupden haere Ma^t. alsulcke eere / respect / re-
verentie en ghehoorsaemheyt souden hebben bewesen / als
splupde Keyser Kacrlc oft eenich ander Prince deser Landen

a ij

op

oijt hebben ghedaen. Ende hoe wel hare Ma^r. alsnoch tselue
niet en heeft beheft/ Nochtans en sullen sy niet naclaten die
welvadē van haere Ma^r. naer haer buyterste vermogen met
danckbaerheyt te erkennen/ en het Tractaet met hare Ma^r.
gemaect aen hare zijde in alle syne poincten tachttervolghen.
En is haer meninge en intentie altijs geweest / uwer Ex^{cie}.
te mainteneren niet alleē in d'authoziteyt de selue compete-
rende buyten voorsz Tractate met haere Ma^r. ghemaect/
maer oock int wettelijck ghebruyck van authoziteyt uwer
Ex^{cie}. bouen dien byden Staten Generael der vereenichde
Nederlanden als Gouverneur ende Capiteyn Generael der
seluer gheconfereert.

Maer aengesien dat by experientie bevondē wort/ dat ee-
nige ongerustemenschē arbeydē / omme tusschen dē Staten
deser Landē int generael en particulier / en uwer Ex^{cie}. mis-
verstanden en oneenigheden te veroorsaecken/ waer buyt int
eynde der Landē ruïne en ondergauck soude moētē volgen/
Te meer/ naedemaec de voorsz misverstanden en oneeniche-
dē oorspronck nemen/ deur dien byde selue menschē gepoocht.
en getracht wort een confusie inde Authoziteyt den Staten/
uwer Ex^{cie}. als Gouverneur Generael / ende de particuliere
Gouverneurs van Provincien respectiue competerende / te
makē: Soo sal uwer Ex^{cie}. believen te verstaē / dat tot wech-
neminge vande oorspronck van voorsz misverstanden / Die
Ridderschap/ Edelen/ en Steden vā hollant en Westvries-
lant altijs verstaē hebben/ en verstaen alsnoch / dat by ghe-
brecke vā een Prince der voorsz Landē/ die Souverainheteyt
der seluer Landē aen hen wederkeert: En dat ouer sulcx naer
het verlaten van Coninck vā Spangien/ eertijts Prince van
voorsz Landē / alle acten van Souverainete byden Staten
vande seluen Landē wettelijck zijn gheerereert/ in voegen/
dat syluyden in dier qualiteyt oock met verscheydē Princen
en Potentaten/ en namentlick met hare Ma^r. benessens den
anderen Provincien hebben getracteert/ en uwe Ex^{cie}. daut-
thoziteyt.

thoriteyt als Gouverneur en Capiteyn Generael van ver-
eenichde Nederlanden gheconfereert.

En ouermits dattet den voorsz ongeruste menschen niet
wel mogelick was der Statē authoziteyt directelick te lab-
facteren ofte renverserē/ soo pogen sy tselue by indirecte we-
gen te doē/ wtgheuende dat de Staten niet gherepresenteere
en wordē byden ghenē die tselue nadē Rechten en ghebruyce-
ken van Landē is competerende/ maer by eenighe baetsoe-
kers/ lozrendrapers/ en quade geaffectioneerde tot de ghere-
formeerde Religie/ haere Ma^r. den welstant van Landē/ en
uwe Ex^{cie}. Waeromē de Staten nodich geacht hebbē uwer
Ex^{cie}. te verthone/ dat die Staten niet by sekere priue perso-
nen/ maer byde Ridderchap/ Edele/ en Stedē gerepresen-
teert wordē/ sulcx dat seer vdwacht zijn de ghene die meenen
dat de Staten buyt eenige priue personen bestaen/ en dat de
faulte die splundē opte selue pretenderē/ den Statē niet recht
soude mogen te laste ghelept worden/ Te meer/ aengesien de
Staten altijs verstaen hebben/ en alnoch verstaen/ dat in-
gevalle pemat vanden ghenē die op hare vergaderinge com-
pareren/ hem in eenige saeckē souden mogen hebbē ontgaen/
deselue voor anderen exemplaerlijcken behooren ghestraft te
worden/ En soo verre uwer Ex^{cie}. behefte waere henlynden
openinge te doen vande redenē/ waer den eenighe personen
ter vergaderinge van Staten comparerēde in eenige saken
souden wesen culpabel/ sullen die Staten de handt daer aen
houde dat alsulcke exemptaerlick gestraft worden. En alsoo
de voorsz ongheruste menschen mede oorsaeck nemen/ omme
die wettelijke authoziteyt van Staten in controuersie te
stellen/ ouermits int confereren van authoziteyt aen uwer
Ex^{cie}. als Gouverneur en Capiteyn generael der vereenich-
de Nederlandē/ en daer naer optē naem van uwe Ex^{cie}. veele
saecken ghepasseert/ gedaen en ghedecreteert zijn/ niet con-
form tghene ten respecte vande Gouverneurs generael van
Nederlandē/ ofte op haren name ten tijde vā Keyser Kaerle.

ghedaen is geweest/maer ten respecte van Keyser Kaerle/ en
op synen naem als Prince deser Landē selfs/ En daeromme
by veele in dispute ghestelt wort/ oft uwer Ex^{te}. is gheconfe-
reert ghelycke authoziteyt/ als Keyser Kaerle inden Lande
heeft gehad/ ofte alsulcke als dē Gouverneurs van Neder-
landen (byden seluen gestelt) is gegheuen / en dat daer deur
veele misverstanden en confusien worden ghevoedt: Soo sal
uwer Ex^{te}. belien te verstaen/ dat al ist soo dat de Staten
de Gouverneur/ Officiers en Justiciers van deser Landē by
tyden van Keyser Kaerle / ofte voorgaende Princen der sel-
uer Landē/ noyt by eede verplicht ofte verbondē en zijn ge-
weest aenden Gouverneurs generael der Nederlanden/ dat
die Staten voornochtās henlupden de Gouverneur/ Offi-
ciers en Justiciers van Hollandt en Westvrieslandt (bouen
d'onderhoudinghe van het Tractaet met haere Ma^{te}. ghe-
maect) aen uwer Ex^{te}. (inde ghevnierde Landen wesende)
verbondē houden/ omme deselue in t'wettelick gebrypck van
gheconfererde authoziteyt / als Gouverneur en Capiteyn
generael van voorsz Nederlanden/ te gehoorzamen/ ende de
voorsz authoziteyt te helpen mainteneren/ soo langhe uwe
Ex^{te}. de voorsz authoziteyt wettelicken is ghebruyckende:
Sonder nochtās henlupden daarmede nopende de Soube-
raniteyt der Lande eenichsints te willen prejudiceren/ en
dat dien volgedē ter dispositie van Staten generael/ en van
Staten van Provincien int particulier (bouē d'authoziteyt
den seluen in dese Landē van allen ouden tijden/ en nament-
lick van Key. Kaerle ghecompetert hebbende) sal bliuen de
dispositie vande saecken/ die Keyser Kaerle de Hertoghinne
Margriete/ de Coninginne Marie / den Hertoge van Sa-
voye/ en andere Gouverneurs generael vande Nederlan-
den niet en heeft bevolen / maer aen hem seluen ghesce-
beert/ Duytghesondert tghene by het Tractaet met haere
Ma^{te}stept ghemaect is verandert / alsoo die Staten voorn-
noemt hen daer aen verbonden houden.

Item

Item dat alle saecken by tijden van Keyser Kaerle ter dispositie van Gouverneurs generael der Nederlandē gestaen hebbende / ter dispositie van uwer Ex^{cie}. en den Raedt van State volgende d'acte van delatie van het Souvernemēt aen uwe Ex^{cie}. gedaen sullen staen / Behoudelijcken dat int doen van depeschē der seluer gebolcht sal wordē d'Instructie daer op gemaect en noch te maecten: En dat tghene opten naem vā Keyser Kaerle plach gedecreteert en vuytgegeheuen te worden / sal worden vuytgegeheuen opten naem / zeghel / contrezeghel en cachet van Staten generale / inghevalle als sulcke depeschē den Provincien int ghemēen aengaen / En inghevalle deselue den Provincie van Holland en Westvriesland int perticulier aengaen / opten naem / zeghel / contrezeghel ende cachet vande Staten der seluer.

Dat mede alle Gouverneurs van perticuliere Provincie / generale en perticuliere / Ouersten en andere Officiers ende volck van Oirloghe / sullen by eede verplicht en verbonden worden de vereenichde Landē int generael / uwer Ex^{cie}. als Gouverneur generael der seluer / en den Provincien / Stede / en Leden van dien daer inne sy sullen gebuyct worden / int perticulier ghehou en getrouw te wesen. Dat voorts alle de selue / uwe Ex^{cie}. als Gouverneur generael / en den Ouerste / Ritmeesteren / Capiteynen / Officiers en Soldaetē den Gouverneurs van Provincien daer inne sy luyden gebuyct sullen worden / harre Lieutenanten / ende den Ouersten Capiteynen ende Bevelhebberen ouer hen luyden ghestelt ende te stellen / te ghehoorsamen.

Belangende d'absolute macht uwer Ex^{cie}. in cheypt vander Oirloghe geconfereert / verstaē die Staten voorn de selfde te strecken / om ouer al het volck van Oirloge te water en te lande / soo wel haere Ma^{ts}. secours als in dienste en besol dinghe van Landen wesende / commandement en beuel te ghebruycken / deselue tot krenckinge vanden vyandē t'employeren /

ploperen / ende daer ower recht en discipline militair te doen
ereren: Sonder dat daer onder verstaen can worden / dat
uwe Ex^{te}. meer Crychsvolcx soude doen lichten / dan wt het
secours van hare Ma^{te}. en die contributien vanden Landen
(conform der Staten Resolutie) moghen worden betaelt.

Versoecken voorts / dat uwer Ex^{te}. belieue die saeckē vana
der Oirloghe te water te doen beleyden deur den Admirael
vander Zee / ende het verleggen vande garnisoenē deur den
Gouverneurs vande respectue Provincien.

Ende omme voortaan te beter eenicheyt / correspondentie
en confidentie tusschen den Staten ende uwer Ex^{te}. te voo
den ende t'onderhouden / Sal uwe Ex^{te}. belieuen voorsz al te
doen repareren / t'ghene by toedoen van eenighe ongheruste
menschē / ofte dem onverstant / opten naem van uwer Ex^{te}.
inden voorszeden Jaere int stellen van eenighe Gouverneurs
ofte Superintendēten vande Steden ofte Quartieren / en
int confereren van eenighe principale Offitien / soo vander
Politie als Justitie / teghens d'acte van delatie van t'Gou
vernement is ghedien. Ende te doen en t'laeren t'ghene by
den Staten int generael en perticulier / conform den Trac
tate met hare Ma^{te}. ghemaect / ende de voorsz acte by voorsz
gaende Remonstrantie aen uwer Ex^{te}. is verlocht. En dat
uwer Ex^{te}. tot dien eynde belieue van hem te doen vertrec
ken / ende gheen gheloof inde saecken vanden Lande te ghe
uen / soo den person van dese Lande als andere Natien / die
oneenicheyt ende diffidentie tusschen den Staten ende uwe
Ex^{te}. soecken te maeken / ende consequentelick die Landen
in confusie / en de eere en reputatie van uwer Ex^{te}. in hazard
te stellen.

nen
nac
het
en
ma
ael
en
tie
es
te
ste
ne
rs
en
er
n
p
c
n
at
c
e
ie
de
n
d